

Češi zaostávají v klíčových dovednostech, poukázaly alarmující výsledky průzkumu.

Praha, 15. července 2024

Všímat si problémů kolem sebe a vnímat je jako příležitosti, najít prostředky k jejich řešení, a nakonec řešení realizovat. Tyto dovednosti, které souhrnně označujeme jako podnikavost, budou nezbytné pro uplatnění nejen na budoucím trhu práce. O rozvoj podnikavosti v českém vzdělávacím systému se již druhým rokem zasazuje Asociace podnikavé Česko. Ta v aktuálním nezávislém průzkumu, který pro ni zajistila agentura NMS Market Research, zjišťovala například to, jaké podnikavé kompetence Češi považují za nejdůležitější a do jaké míry je podle nich rozvíjí české školství.

Podnikavost označila jako jednu z osmi klíčových kompetencí pro 21. století také Evropská komise. Ta ji v evropském rámci nazývaném EntreComp popisuje jako cestu z bodu, kdy si člověk všímá problémů kolem sebe a vnímá je jako příležitosti, přes fázi, kdy umí najít materiální, časové nebo finanční zdroje pro jejich řešení, a to nakonec přinést do akce. Podnikavost rozděluje na 15 jednotlivých kompetencí, mezi které patří např. kritické myšlení, schopnost pracovat v týmu, nalézat příležitosti a řídit změny v neustále se měnícím světě. Právě na ty se v aktuálním průzkumu zaměřila Asociace podnikavé Česko. Sběr a analýzu dat zajistila agentura NMS Market Research na reprezentativním vzorku 1000 respondentů.

Týmovou spolupráci považuje za velmi důležitou jen jeden ze sedmi respondentů

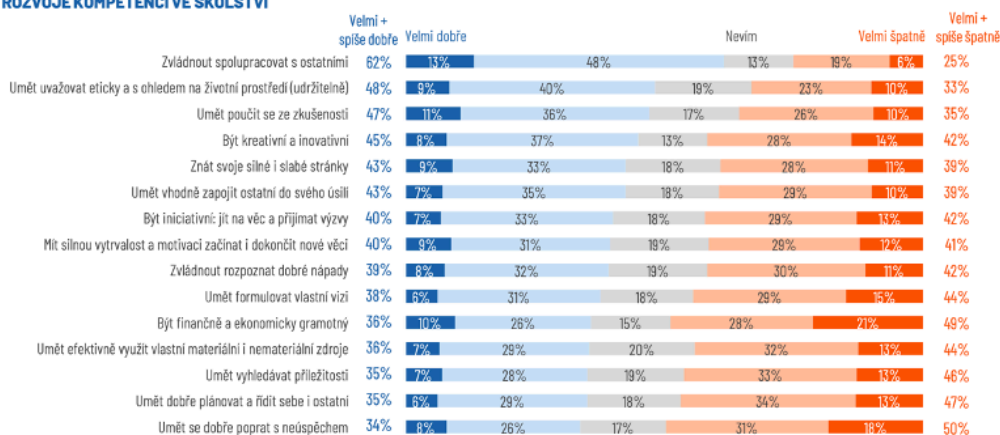
První část výzkumu se dotazovala na to, do jaké míry Češi považují jednotlivé podnikavé kompetence za důležité pro život. Výsledky ukázaly, že **za nejdůležitější Češi považují finanční gramotnost (95 %), znalost silných a slabých stránek (95 %) a umění poučit se ze zkušenosti (95 %) nebo se vyrovnat s neúspěchem (94 %).** Za nejméně důležité pak označili kreativitu a iniciativu (79 %) a týmovou spolupráci (68 %). „To, že pouze jeden ze čtyř dotazovaných považuje za velmi důležité být iniciativní, kreativní a inovativní, a

dokonce jen jeden ze sedmi označil za velmi důležité umět do svého úsilí zapojit ostatní, vzbuzuje na první pohled obavu, ve které si v budoucnu každý hraje spíše na vlastní pěst. Na druhou stranu je pozitivní, že současní studenti vnímají tyto dovednosti jako mnohem důležitější než celková populace,” komentuje výsledky průzkumu ředitelka Asociace podnikavé Česko Anna Kačabová.

Vzdělávací systém se podle dotazovaných na podnikavé kompetence příliš nezaměřuje

Další část výzkumu byla zaměřena na to, do jaké míry jednotlivé kompetence rozvíjí české školství. Zde dotazovaní příliš optimističtí nebyli – nadpoloviční většina označila jako dobře rozvíjenou jedinou kompetenci z patnácti, a to zvládání spolupráce s ostatními. Za nejhůře rozvíjené Češi považují schopnost vyhledat příležitosti, řídit sebe a ostatní nebo vyrovnat se s neúspěchem. Nepříliš dobře rozvíjí české školství podle dotazovaných také finanční a ekonomickou gramotnost, které označili vůbec za nejdůležitější dovednost pro život.

MÍRA ROZVOJE KOMPETENCÍ VE ŠKOLSTVÍ

5 Q4. Do jaké míry podle Vás české školství rozvíjí následující kompetence? N=1024, všichni respondenti

nms

„Jsme přesvědčeni o tom, že když se podaří vzdělávání k podnikavosti rozvinout ve většině českých škol, budou z nich odcházet absolventi s přirozeným zájmem o celoživotní vzdělávání, kteří aktivně ovlivňují pozitivní socio-ekonomický vývoj ve svém regionu, a tedy i celém Česku. Aby se výchova k podnikavosti dostala do výuky a života co nejvyššího počtu škol, připravili jsme podpůrný a motivační nástroj – certifikaci Podnikavá škola, která aktivity na rozvoj podnikavosti a kompetenční pojetí nových Rámcových vzdělávacích programů pomůže školám jednoduše a systematicky aplikovat do každodenní praxe,“ popisuje ředitelka asociace Anna Kačabová.

Klíčové závěry průzkumu:

- **Češi za nejdůležitější** kompetence pro život považují finanční gramotnost (95 %) a schopnost učit se ze zkušeností (95 %).
- **Kreativita, inovativnost a podnikavost** jsou vnímány jako méně důležité (79 %).
- **Pouze jeden ze čtyř** respondentů považuje za velmi důležité být iniciativní, kreativní a inovativní. **Jen jeden ze sedmi** respondentů považuje za velmi důležité umět do svého úsilí zapojit ostatní.
- **Český vzdělávací systém** se podle respondentů zaměřuje především na rozvoj spolupráce mezi žáky, ale opomíjí přípravu na vyrovnávání se s neúspěchem a rozvoj finanční gramotnosti.
- **Studenti a podnikatelé** oproti zaměstnancům a celkové populaci považují podnikavé kompetence za důležitější. Studenti častěji než celková populace považují za velmi důležité být iniciativní, vyhledávat příležitosti a umět plánovat a řídit sebe i ostatní. Podnikatelé častěji než zaměstnanci považují za velmi důležitou schopnost formulovat vlastní vizi. Naopak zaměstnanci méně oceňují vytrvalost a motivaci k dokončování nových věcí a formulování vlastní vize.